

Škola bola počas celého obdobia od začiatku dejín obce až po dnešok spoločenským centrom v obci. Pôvodné miesto, kde škola stála, nie je známe. Sú zmienky, no nepotvrdené, datované z konca 18. storočia, kedy výučbu detí obstarávali tzv. ludimagistri – rectori. Spočiatku to boli písmá znalí vyslúžení vojaci a tiež remeselníci. Vyučovali buď v príbytkoch vyučovaných detí, alebo neskôr vo svojom vlastnom dome. Z 1. polovice 19. stor. sú prvé zmienky o škole v pravom slova zmysle, na ktorej vyučujú už povolani učitelia. Do tej istej doby patria aj zmienky o prvej budove školy v obci, ktorá sa údajne nachádzala neďaleko mlyna, pri potoku. Toto miesto i dnes je ľudovo občanmi nazývané „gymnastika“.

V roku 1826 bola patrónom obce grófom Czakym postavená drevená škola s jednou učebňou a bytom pre učiteľa.

Najstarším známym učiteľom je JÁN HRADISKÝ. Po jeho smrti na miesto učiteľa nastúpil jeho syn FERDINAND HRADISKÝ. Spolu s otcom boli uznávaní v širšom okolí za najlepších učiteľov.

Roku 1884 na miesto učiteľa v Harichovciach nastúpil JAKUB WALL. Pôsobil tu len krátko – 2 roky.

Roku 1886 obec zvolila nového organistu a učiteľa FERDINANDA MÚDREHO. V škole pôsobil až do roku 1912, kedy odchádza do dôchodku. Na učiteľské miesto nastúpil jeho syn VILIAM NÁNDORFY (pomaďarčené meno počas štúdia na maďarských školách).

Pre novátorské – pokrokové myšlienky a snahy, rozchádza sa s miestnym farárom, ktorý je predsedom školskej stolice v obci a 15. júla 1915 „dobrovoľne odchádza na vojnu“. Zastupovaním na miesto učiteľa a organistu obec poverila opäť FERDINANDA MÚDREHO, ktorý po krátkej chorobe 13. apríla 1918 zomiera.

Vyučovacím jazykom na škole od roku 1826 (z ktorého pochádza prvý konkrétny údaj) bola slovenčina. Prvú štatistiku nachádzame z roku 1893/94, kedy mala škola 88 žiakov. Po maďarizácii od roku 1907 stáva sa úradným a teda aj vyučovacím jazykom maďarčina, až do roku 1918, kedy Slovensko získava opäť národnú slobodu a do úradov a škôl sa vracia materinský jazyk – slovenčina.

Je iróniou, že od roku 1907 musel FERDINAND MÚDRY vyučovať v jazyku maďarskom, ktorý sám dobre neovládal. V tom čase bolo hlavným predmetom na škole náboženstvo, čítanie, písanie, rátanie a vlastiveda (poznávanie prírody, zemepis, dejepis). Na novozriadenú učiteľskú stanicu (II. triedu) roku 1908 prichádza MÁRIA GROSSMANOVÁ, diplomovaná učiteľka, dcéra učiteľa Grossmana zo Smižian.

V roku **1908** občania odkúpili od grófa Czakyho vedľa starej školy postavenú poschodovú budovu správcu grófskeho majetku, v ktorej po adaptácii zriadili na prízemí jednu učebňu a 2-izbový byt pre učiteľa. Poschodie obývali chudobnejší ľudia.

V roku **1912** sa MÁRIA GROSSMANOVÁ učiteľského miesta zrieka a obec zvolila na uvoľnené miesto dipl. učiteľku MÁRIU KIŠŠOVÚ z Levoče. V Harichovciach pôsobí až do roku 1941 (31. augusta), kedy odchádza do dôchodku.

22. októbra 1920 sa vrátil do školy VILIAM NÁNDORFY – MÚDRY. Kým jeho otec mal problémy s maďarčinou, on má ťažkosti s jazykom slovenským, ktorý sa od vzniku I. ČSR stal vyučovacím a úradným jazykom. Neovláda pravopis, musí ho študovať. Za tú dobu ho zastupuje JURAJ ŠVIDROŇ – notár (1.9. – 20.11. 1920).

Stará drevená škola po čase už značne schátrala. V roku **1923** občania Harichoviec z vlastných prostriedkov nákladom 61 000,- Kčs starú drevenú školu pre jej značné poškodenie opravujú. Obnovili učebne a z tehál pribudovali novú časť: dvojizbový byt pre učiteľa.

VILIAM NÁNDORFY je dňom 21. marca **1924** menovaný za správcu školy. Doterajšími správcami bývali spravidla miestni farári. Počas choroby správcu školy r. 1926 zastupuje ANNA RITINGEROVÁ. Pri opakovanej nemoci MÁRIA KIŠŠOVÁ .

Od **1. septembra 1928** prichádza do platnosti Malý školský zákon o osemročnej povinnej školskej dochádzke. Vedenie miestnej školy má však ťažkosti s otvorením ďalších tried pre nepochopenie rodičov ešte školopovinných detí.

Od 15.3.1929 musí NÁNDORFIHO pre ťažkú nemoc opäť zastupovať ŠTEFAN KOZÁK , od 16.2.1931 JÁN KRAVEC, od 31.3.1932 MÁRIA ROCHOVÁ. Od 1.4.1932 odchádza VILIAM NÁNDORFY, ťažko chorý na TBC, do dôchodku. Žije so svojou rodinou v Spišskej Novej Vsi, kde ešte toho istého roku 29.6.1932 zomiera.

S jeho menom je spojená jedna z najplodnejších etáp vývoja obce. Pod jeho vedením vznikali prvé spolky, spoločenstvá, usilujúce o lepší život občanov. Vede najpokrokovejšiu skupinu mladých robotníkov i mládeže. Je zakladateľom Osvetového zväzu (prvého v okrese) i Obecnej ľudovej knižnice. Za svoje pokrokové myšlienky a snahy bol v stálom spore s civilnou vrchnosťou obce, ale i s miestnym farárom, preto sa nedožil úcty, ktorá mu za jeho prácu v škole i obci právom patrila a stále bude patriť.

Nový učiteľ a správca školy, učiteľ a organista JURAJ STOLZ, od r. 1932 nasleduje svojho predchodcu a zakladá z radov dedinskej mládeže spevácky krúžok ľudových piesní. O jeho činnosť prejavil záujem aj Československý rozhlas z Košíc a Prešova, ktorý s ním natočil 19. marca **1933** Harichovské ľudové spevy – harichovské krstiny. Juraj Stolz patrí k osobnostiam regionálnej histórie stredného Spiša. Angažoval sa v mimoškolskej oblasti, zaujímal sa o kultúrny rozvoj regionálnej spoločnosti, najmä o kultúrno-osvetovú činnosť. Bol zakladateľom ochotníckeho divadla v Harichovciach, podporoval obecnú športovú organizáciu a rozvoj požiarnickej činnosti. Bol aj kantorom miestnej farnosti. Počas svojho pôsobenia sa snažil dosiahnuť lepšie podmienky na vzdelávanie pre harichovskú školskú mládež. Novej budovy školy sa dočkal až v záverečnom období svojho učiteľského pôsobenia. Viac o jeho živote a zaslúžilej práci nájdeme v bakalárskej diplomovej práci našej bývalej žiačky Dáše Filinskej.

Manželka Juraja Stolza Jolana, rod. ILENČIKOVÁ, dipl. učiteľka, preberá novozriadenú III. triedu (1. apríla 1932). Prišla z Liptovskej Osady. Počas tzv. Slovenského štátu je JOLANA STOLZOVÁ (ako vydatá) dňom 30.11.1939 pozbavená učiteľského miesta.

1.septembra **1938** je otvorená IV. trieda, ktorú preberá novozvolený učiteľ ŠTEFAN JAKUBEC, absolvent rím.-kat. učiteľskej akadémie na Spišskej Kapitule. Od 1. marca 1939 do 31. augusta 1940, kedy vykonáva vojenskú základnú službu, ho zastupuje MARGITA KALMANOVÁ.

Začiatkom roku **1939** prichádza do platnosti zákon č. 308/40, ktorým sú obecné školy opäť scirkvenené. Vecný náklad školy však ostal i naďalej na ťarchu obce a v konečnom dôsledku na samotných občanoch – formou daní.

V školskom roku **1940 – 1941** nastupuje na uvoľnené miesto po Jolane Stolzovej JUSTÍNA HRUŠOVSKÁ.

1.septembra 1941 po odchode MÁRIE KIŠŠOVEJ nastupuje FRIDRICH TENKOVITZ zo Spišského Podhradia. Krátko na to, 22. októbra 1942, však odchádza na miesto riaditeľa školy do Vyšných Ružbách. Uvoľnené miesto obsadí tunajší rodák PAVOL HRUŠOVSKÝ. 1. septembra **1943** bola zriadená V. trieda, ktorú preberá JUSTÍNA KAFKOVÁ, rod. HRUŠOVSKÁ. Okrem vyššie menovaných učiteľov od roku **1945** v Harichovciach krátko dobu pôsobili: MARTA HÖNISHOVÁ z Levoče, PAULA MAGUTOVÁ zo Spišského Štvrtku, EMÍLIA ČECHOVÁ a ELENA KACVINSKÁ.

Dlhodobá žiadosť obce o výstavbu novej školy je komisionálne prejednávaná **22. júla 1942**. Jednanie skončilo neúspešne – výstavbu novej školy odročili na neurčito.

V roku 1946 má **miestna Rímskokatolícka Ľudová škola** 5 tried:

1. trieda – I. ročník s tr. uč. Jolanou Stolzovou
2. trieda – II. ročník s tr. uč. Jurajom Stolzom
3. trieda – III. a IV. ročník s tr. uč. Justínou Kafkovou
4. trieda – V. ročník s tr. uč. Ladislavom Bielekom
5. trieda – VI. – VIII. ročník s tr. uč. Františkom Richtarčíkom.

Hospodárenie školy sa postupne stabilizuje, ale aj v tomto roku je nedostatok kuriva. Drevo na kúrenie sa získalo zbúraním starej stodoly v priestore školy, ktorá bola obecná, pridelená organistovi a správcovi školy. Dňa 1. 7. 1946 nastúpil na miestnu školu učiteľ Pavol Hrušovský, miestny rodák, ktorý od 1. 11. 1945 do 1. 7. 1946 zastával funkciu okresného osvetového inšpektora v Spišskej Novej Vsi.

V roku 1947 má **Miestna národná škola** 4 triedy. Riaditeľom a správcom školy je naďalej JURAJ STOLZ.

I. trieda – tvoria ju žiaci 1. postupného ročníka – 20 dievčat a 15 chlapcov – spolu 35 žiakov.

Vyučujúcim v I. triede je Juraj Stolz.

II. trieda – tvoria ju žiaci 2. postupného ročníka – 13 dievčat a 19 chlapcov – spolu 32 žiakov.

Vyučujúcim v II. triede je Jolana Stolzová.

III. trieda – tvoria ju žiaci dvoch ročníkov – 3. ročníka – 17 dievčat a 11 chlapcov a 4. ročníka – 14 dievčat a 11 chlapcov – spolu 53 žiakov. Obidva ročníky vyučuje Pavol Hrušovský.

IV. trieda – tvoria žiaci 5. postupného ročníka – 18 dievčat a 20 chlapcov – spolu 38 žiakov.

V celej škole je **158** žiakov: 82 dievčat a 76 chlapcov. Školský rok v tomto roku začal 2. septembra.

11. novembra 1947 zomrela v pokročilom veku naša dlhoročná učiteľka Mária Kiššová. Pochovaná bola na cintoríne v Levoči.

V tomto roku sa vrátil miestny učiteľ Štefan Jakubec, ktorý bol v roku 1945 zaistený sovietskym vojenským zmocnencom a odvedený na „nútené práce“ do Sovietskeho zväzu. Spolu s ním sa 24. septembra 1947 vrátili viacerí občania okresu s rovnakým osudom. Pracoval tam v rudných baniach na olovenú rudu.

21. apríla 1948 prichádza do platnosti Nový školský zákon, ktorým sú zoštátnené všetky školy.

Mládež, zväčša z radov študentov, v letných mesiacoch (cez prázdniny) odchádza na veľké stavby tej doby, za stavbu Trate mládeže družby. Aj mládež združená v ČSM vyvíja svoju činnosť. V dramatickom krúžku, ktorý vedie Jozef Boržík, nacvičili divadelnú hru Blíženec na prvom poschodí. Správca školy Juraj Stolz nacvičil a predviedol so školskou mládežou 18. februára divadelnú hru „Blázinec na prvom poschodí“. Nacvičili aj divadelnú hru „Barunka, neplač“. So staršou mládežou pripravil divadelnú hru „Veno“ učiteľ Štefan Jakubec.

V roku 1950 je významnou udalosťou založenie novej organizácie pre školskú mládež – Pionierska organizácia – skupina pri Národnej škole v Harichovciach. Prvým skupinovým vedúcim sa stáva učiteľ Štefan Jakubec a oddielovými vedúcimi sú Ján Augustiňák a Ladislav Staroň – študenti gymnázia v Sp. N. Vsi.

Pionierska organizácia vyvíjala kultúrnu, spoločenskú i záujmovú činnosť a zúčastnila sa brigádnickej pomocou na poľnohospodárskych prácach miestneho JRD alebo na pozemkoch šľachtiteľskej poľnohospodárskej stanice v Levočských Lúkach.

V roku **1951** bola na našej národnej škole po prvýkrát usporiadaná slávnosť „Deň Mráza“ s kultúrnym programom, spoločenskými hrami školských detí a s rozdávaním darčiekov.

Zmeny v školstve boli urobené vo forme zakončenia strednej školy (bývalej Meštianskej školy). Na záver, po ukončení 4. ročníka, sa konajú záverečné skúšky.

Národná škola má v roku **1952** 5 tried (ročníkov) s celkovým počtom **140** žiakov.

Riaditeľom školy je JURAJ STOLZ (vyučuje III. ročník)

Učiteľia: Jolana Stolzová (I. ročník)

Mária Hrušovská (II. ročník)

Pavol Hrušovský (IV. ročník) Štefan Jakubec (V. ročník)

2. júna 1952 bol pri príležitosti osláv MDD usporiadaný školský majáles, na ktorom žiaci školy skladali slávnostný pioniersky sľub. Vedúcim pionierov je v tom čase študent Ladislav Staroň.

31. decembra sa konala spoločne pre národnú školu a materskú školu slávnosť Deda Mráza. Každý žiak a dieťa MŠ dostal pri tejto príležitosti od Deda Mráza balíček sladkostí a ovocia (v hodnote 18,20 Kčs) a voľný vstup na príležitostné kinopredstavenie.

Vo februári v roku 1954 bola v pléne MNV prejednávaná otázka výstavby novej školy.

15. decembra bolo definitívne vybrané stanovisko za účasti zástupcu KNV Jablonského, zástupcov ONV a školy. Zvolené bolo miesto v priestore medzi „starou“ školou a rodinným domom vdovy Buňovej. Na vybratom mieste je potrebné vykúpiť a zbúrať rod. domy Anny Boržíkovej, Michala Kertisa, vdovy Sanetrikovej, taktiež starú budovu školy.

V budove MŠ je tohto roku (1954) umiestnená 1 trieda národnej školy (5. ročník). Za týmto účelom bolo potrebné zariadiť samostatný vchod, aj hygienické zariadenie. Ročníky 1. a 2. triedy sa vyučujú striedavo (na zmeny) v tých istých priestoroch. Ostatné ročníky (3. – 5.) majú vyučovanie len v jednej dopoludňajšej zmene. Do učiteľského zboru od 1. septembra nastúpila Eleonóra Pirníková zo Spišskej Novej Vsi.

Vypracovaná projektová dokumentácia je z roku 1958. Škola je projektovaná ako päťtriedna osemročná stredná škola. V rámci investičnej výstavby (1959) pokračuje výstavba novej školy, ktorá už na budúci rok má byť odovzdaná do užívania.

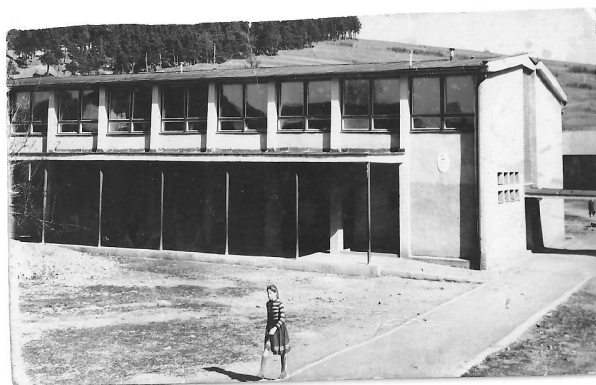
15. 8. 1960 napriek viacerým kolaudačným závadám bola ukončená a odovzdaná do užívania nová budova školy. Od 1. 9. 1960 sa stal novým riaditeľom školy SAMUEL ROSÍK, ktorý do našej obce prišiel zo Švermova.

Zástupca riaditeľa školy: JÁN AUGUSTIŇÁK.

Učiteľia: Rosíková, Gerši, Komara, Šimová, Vyzisková, Hamračková, Š. Jakubec, P. Hrušovský.

Rok 1961: Život školy sa od minulého roku podstatne zmenil. Zriadením ZDŠ v našej obci sa rozšíril kolektív učiteľského zboru, ale hlavne staršie žiacke ročníky, 6. – 9. ročník, nemusia chodiť do Spišskej Novej Vsi.

Na novej budove školy ešte stále neboli odstránené kolaudačné závady, ktoré boli zistené pri jej dávaní do užívania. Najväčším nedostatkom sú závady kanalizácie a oplotenia okolia školy. Pre pracovné vyučovanie chýbajú škole priestory. Na tento účel sa uvažuje využiť školský byt v budove školy. Ten

však ešte nebol uvoľnený. Zatiaľ v ňom ešte stále býva predchádzajúci správca školy J. Stolz, ktorý odišiel do dôchodku.

Rok 1966: Celý verejný život je poznačený rozpormi v škole, medzi učiteľským zborom a riaditeľom školy. Tieto v podstate pramenia z osobných rozporov riad. školy S. Rosíka a jeho manželky s príbuzným a podriadeným učiteľom školy Š. Jakubcom i ďalšími členmi.

Spory vyústili až do celoškolskej inšpekcie OŠ v SNV. Výsledky inšpekcie, ako aj riešenia na úrovni vyšších orgánov, sú podkladom pre závažné opatrenia. OŠ - ONV v SNV odvolal ku koncu šk. roka z funkcie riad. školy S. Rosíka a preložil ho na iné pôsobisko. Učiteľ Š. Jakubec bol preložený na ZDŠ do SNV. Začiatkom nového školského roka bol menovaný nový riad. školy MICHAL SAXUN,

ktorý pôsobil ako riad. školy v Hnilci. V priebehu prázdnin bola vyriešená aj miestnosť na výučbu pracovných dielní pre žiakov. Boli upravené priestory „starej školy“.

V roku 1967 bola ukončená prestavba „starej školy“ na školské dielne.

Zároveň tam bola **otvorená aj školská jedáleň**. Podávali sa tu obedy pre 87 žiakov a 13 učiteľov. Vybavenie kuchyne a jedálne bolo veľmi jednoduché. Pre začiatok si museli stravníci priniesť vlastné taniere a príbory. Vedúcou jedálne bola Mária Tripšanská, kuchárka Mária Dudová a pomocná kuchárka Katarína Lašková. Nový školský rok začal slávnostne 4. septembra s dôležitou organizačnou zmenou vyučovacieho procesu v jedenásťdňovom vyučovacom cykle. To znamenalo, že **vyučovanie na školách sa skrátilo o párnú sobotu v mesiaci, kedy majú učitelia i žiaci voľný deň**.

Do nového školského roka nastúpilo **330** žiakov 1. – 9. roč. Na škole vyučuje 13 učiteľov, riaditeľom školy je MICHAL SAXUN.

Školský rok 1970/71: Významná zmena bola na ZDŠ. M. SAXUN odchádza 1.9.1970 z funkcie riaditeľa školy, lebo bol po straníckych rozhodnutiach odvolaný. Na jeho miesto nastupuje František KAPUSTA, ktorý v škole pôsobí 2 roky. Zo školy odchádza na nové pôsobisko aj učiteľ a zástupca riaditeľa školy Ján Augustiňák. Počas jeho pôsobenia žiaci dosahovali veľmi dobré športové úspechy. Žiaci školy, terajší šesťdesiatnici (p. Tatarko, p. Rerko, p. Pekár) získali Zlatý puk, ktorý im bol odovzdať reprezentant ČSSR Ing. Starší, Doc., a M. Gregor. V škole boli organizované besedy, napr. s Jozefom Venglošom, neskorším trénerom futbalistov Slovenska, olympionikom Antonom Švajlenom ...

Škola mala aj vlastnú ľadovú plochu, v spolupráci s TJ organizovala ľahkoatletické preteky dedinských základných škôl. Škola sa zapájala do nácviu všetkých olympiád. Zdroj uvádza, že bez dobrej spolupráce školy a TJ, by TJ určite nebola dosahovala dobré výsledky a neprežila by bez prerušenia dodnes.

Školský rok 1971/72: V obci je ZDŠ. Má 9 tried. Riaditeľom školy sa po p. Kapustovi stáva LADISLAV SZOLLOS. Zástupcom riaditeľa školy sa stáva MICHAL VERBOVSKÝ. Učiteľský zbor: Božena Jakubcová, Anna Hrušovská, Viera Augustiňáková, Kristína Murínová, Justína Tomaškovičová, Marta Ivanová, Ondrej Koczka, Klára Čupková, Eva Hodorovská, Samuel Rosík. Vedúcim PO – SZM je Ondrej Koczka.

Školský rok 1976/1977

Rokom 1976 sa začal realizovať Dokument ďalšieho rozvoja Československého školstva. Novou koncepciou sa začalo vyučovať v 1. ročníku. Vyučovať začala učiteľka B. Jakubcová.

2. ročník – Oľga Varechová

3. ročník – Anna Hrušovská

4. ročník – Justína Tomaškovičová

5. ročník – Ján Roško

6. ročník – Ondrej Koczka

7. ročník – Klára Čupková

8. ročník – Eva Hodorovská

Bez triednictva - Marta Ivanová.

Riaditeľom ZŠ a ZDŠ bol L. SZOLLOS a zástupca riaditeľa M. VERBOVSKÝ. V tomto školskom roku **začína na našej škole školská družina /ŠD/**. Vedúcou je Eva Dvorská.

Vedúcim PO – SZM je O. Koczka. Učiteľka V. Augustiňáková odchádza na materskú dovolenku a na jej miesto prichádza J. Roško. Riaditeľ školy začína s rozsiahlou rekonštrukciou školy. Pre nedostatok priestoru začína s výstavbou novej triedy, kabinetu a kabinetu TV. V tomto čase sa jedna trieda vyučovala na MNV – terajšia pošta. Bola rozšírená zborovňa a zariadená novým nábytkom. Nábytok bol zakúpený aj do riaditeľne a do tried, kde boli doposiaľ staré pevné lavice. Bola vymaľovaná celá škola, opravené sociálne zariadenia, obložené obkladačkami. Bola opravená a natretá strecha na budove školy.

Školský rok 1979/1980: 255 žiakov, 9 ročníkov

riaditeľ školy: LADISLAV SZOLLÓS

Zástupca riaditeľa: MICHAL VERBOVSKÝ

Učiteľia: Viera Augustiňáková, Božena Jakubcová, Anna Hrušovská, Justína Tomaškovičová, Ján Roško, Marta Ivanová, Eva Hodorovská, Klára Čupková, Ondrej Koczka

Vychovávateľka: Božena Mikulová

Vedúca ŠJ: Mária Korkosová

Školníčka: Mária Rychtarčíková, upratovačka: Dorota Krčmarová, kuchárka: p. Kolačková, pomocné kuchárky: Margita Rerková a p. Lukáčová, kurič: p. Melikant, údržbár: František Hrušovský

Školský rok 1980/1981: 229 žiakov, 8 ročníkov, uč. zbor nezmenený

riaditeľ školy: LADISLAV SZOLLÓS

Zástupca riaditeľa: MICHAL VERBOVSKÝ

Učitelia: Viera Augustiňáková, Božena Jakubcová, Anna Hrušovská, Justína Tomaškovičová, Ján Roško, Marta Ivanová, Eva Hodorovská, Klára Čupková, Ondrej Koczka

Vychovávateľka: Božena Mikulová

Vedúca ŠJ: Mária Korkosová

Školníčka: Mária Rychtarčíková, upratovačka: Dorota Krčmárová, vymenila sa kuchárka: p. Fedáková, pomocné kuchárky: Margita Rerková a p. Lukáčová, kurič: p. Melikant, údržbár: František Hrušovský

Školský rok 1981/1982: 225 žiakov, 8 ročníkov

V tomto roku sa **začalo s výstavbou ŠJ**. Úspešne sa pracovalo aj v roku 1982. Stavba pokračuje rýchlym tempom.

- zmena kuchárky: Mária Rerková a pomocnej kuchárky: Magda Hrušovská

Školský rok 1982/1983: 221 žiakov, 8 ročníkov

Nastúpila učiteľka Kristína Vilkovská, Edmund Mikula. Odišiel p. Koczka a p. K. Čupková. Zmenil sa aj kurič: Štefan Taras. Skupinovou vedúcou sa stala p. uč. Tomaškovičová.

Školský rok 1983/1984: 221 žiakov, 8 ročníkov

Z akcií volebného programu roku 1984 bola ako jedna z hlavných úloh programu **ukončená modernizácia ŠJ** v hodnote 1,9 mil. Kčs. Nastupuje učiteľka Mária Bevilaqua a PhDr. Gabriela Pavlovičová

Školský rok 1984/1985: 213 žiakov, 8 ročníkov

V roku 1985 sa na ZŠ previedli určité zmeny v súvislosti s ochorením riaditeľa školy L. Szollosa. Riaditeľom školy sa stáva doterajší zástupca riaditeľa školy MICHAL VERBOVSKÝ, zástupcom školy EVA HODOROVSKÁ.

Personálne obsadenie zamestnancov sa nemení. Na škole učia títo učitelia: Viera Augustiňáková, Anna Hrušovská, Justína Tomaškovičová, Božena Jakubcová, Edmund Mikula, Marta Ivanová, Mária Bevilaqua, Gabriela Pavlovičová. V tomto roku sa koná Spartakiáda 1985.

Školský rok 1985/1986: 221 žiakov, 8 ročníkov

Učiteľský zbor je nezmenený. Nastupuje učiteľka PaedDr. Eva Venglarčíková a odchádza p. Edmund Mikula.

9.7.1986 zomiera dlhoročný riaditeľ školy Ladislav Szollos vo veku 43 rokov po ťažkej a zákernej chorobe. Riaditeľom školy bol 15 rokov, od roku 1971. Počas jeho pôsobenia vytvoril pre učiteľov a žiakov veľmi dobré podmienky na prácu, odstránilo sa popoludňajšie vyučovanie. Zmenil sa vzhľad školy, postavená bola nová budova ŠJ, kde boli zriadené aj školské dielne. PV sa doposiaľ vyučovalo v Bačovom dome. Rozšírený bol školský pozemok, postavený skleník, zriadená kuchynka na vyučovanie PV dievčat. Riaditeľ školy spolu so žiakmi vybudoval volejbalové ihrisko, bežeckú dráhu a doskočisko. Snahou riaditeľa školy bolo postaviť v škole telocvičňu, ale nepodarilo sa mu to. Zaslúžil sa aj o kultúrny rozvoj obce. Nacvičovali sa kultúrne programy a divadlá (p. Hodorovská). Spolupracoval so športovou organizáciou v obci a boli organizované rôzne športové podujatia, nacvičovali sa spartakiády, založený bol žiacky hokejový oddiel, futbalový oddiel žiakov, požiarnický oddiel (spolu s pánom Kupčíkom). Žiaci požiarnického oddielu dosahovali dlhodobo aj v celoštátnych a medzinárodných podujatiach. Veľkou oporou bol p. uč. Koczka, ktorý bol skupinovým vedúcim PO SZM.

Riaditeľ školy sa zaslúžil aj o dôslednejšiu prácu MZ. V škole sa konali okresné metodické dni. Vedenie školy spolupracovalo so ZRPŠ a spoločne organizovali pre žiakov rôzne aktivity: majálesy, lyžiarske preteky, spartakiády, školské preteky v bicyklovaní, športové preteky. Pekné výsledky boli v tomto období dosahované aj vo výtvarných súťažiach (p. Kuzlová).

Školský rok 1986/1987: 217 žiakov, 8 ročníkov

riaditeľ školy: MICHAL VERBOVSKÝ

zástupca riaditeľa: EVA HODOROVSKÁ

Nastupuje učiteľka Elena Hartlová a vychovávateľka Renáta Kuzlová. Vydala sa p. Venglarčíková, mení si meno na Puchalová. Zmeny nastali v personálnom obsadení prevádzkových zamestnancov: školníčka: Margita Rerková, upratovačka: Elena Tatarková, kurič: Ladislav Skasko, kuchárka Elena Mišagová a druhá pomocná kuchárka: Alžbeta Lizancová, ktorá pracuje v ŠJ dodnes – od r. 2009 ako kuchárka.

Učiteľský zbor: Božena Jakucová, Viera Augustiňáková, Anna Hrušovská, Justína Tomaškovičová, Eva Puchalová, Gabriela Pavlovičová, Elena Hartlová, Marta Ivanová.

V ŠD pracujú: B. Mikulová a Renáta Kuzlová.

Školský rok 1987/1988

riaditeľ školy: MICHAL VERBOVSKÝ
zástupca riaditeľa: EVA HODOROVSKÁ
Učiteľský kolektív je nezmenený.

Školský rok 1988/1989

26.9.1988 vo veku 56 rokov zomiera na zákernú a ťažkú chorobu dlhoročný učiteľ na tunajšej škole Ján Augustiňák. Pochovaný je na tunajšom cintoríne. Na tunajšom cintoríne sú pochovaní aj bývalí učitelia: S. Rosík, M. Rosíková, Š. Jakubec, P. Hrušovský, P. Komara.

Školský rok 1989/1990: 213 žiakov, 8 ročníkov

riaditeľ školy: MICHAL VERBOVSKÝ

zástupca riaditeľa: EVA HODOROVSKÁ

Nastúpila Elena Zimovianová. Zmeny nastali v personálnom obsadení prevádzkových zamestnancov: kuchárka: Magda Hrušovská, druhou pomocnou kuchárkou bola Elena Dolná. 17.1.1990 bol v tajných voľbách zvolený za riaditeľa školy Michal Verbovský a jeho zástupkyňou sa stala Elena Zimovianová. 29.1.1990 boli nové voľby, ELENA ZIMOVIANOVÁ sa stala riaditeľkou školy a zástupkyňou PhDr. Gabriela Pavlovičová.

Školský rok 1990/1991: 199 žiakov, 8 ročníkov

riaditeľ školy: ELENA ZIMOVIANOVÁ

zástupca riaditeľa: PhDr. GABRIELA PAVLOVIČOVÁ

- zmenili sa upratovačky školy: Mária Kochanová a p. Gizela Košárová. Pracovali 2 skupiny školskej družiny.

Školský rok 1991/1992: 203 žiakov, 8 ročníkov

riaditeľ školy: ELENA ZIMOVIANOVÁ

Ochádza p. Pavlovičová, zástupkyňou školy sa stáva JUSTÍNA TOMAŠKOVIČOVÁ. Do dôchodku odišla p. Jakubcová a do školy prichádza Mgr. Magda Neupauerová, PaedDr. M. Čujová a Ing. Spusta. Kuričom je p. Vadel a pomocnou kuchárkou L. Vinceová. Vedenie školy pokračuje v obnove školy, maľujú sa triedy, vynovený bol interiér chodby. Žiaci školy sa zúčastňujú matematických, fyzikálnych, prírodovedných olympiád, zbierajú liečivé rastliny, organizujú karneval.

mimoškolskej činnosti: okresné kolá astronomickej a výtvarnej súťaže, malý a veľký futbal, v ktorom postúpili do semifinále, požiarická súťaž, v ktorej starší žiaci postúpili do okresného kola a umiestnili sa na 3. mieste. V Detskom semafore získali 3. miesto v okresnej súťaži. Veľmi dobré výsledky dosahovali hlavne požiarníci.

Školský rok 1992/1993: 197 žiakov, 8 ročníkov

riaditeľ školy: ELENA ZIMOVIANOVÁ

zástupca riaditeľa: J. TOMAŠKOVIČOVÁ

Nastupuje Mgr. Eva Dobšínská a PaedDr. Humajová. P. Mikulová je triednou učiteľkou žiakom 3. ročníka a do školskej družiny prišla p. Vilkovská. Na miesto upratovačky nastupuje Mária Hrušovská a Jozefína Tarasová, ktorá vypomáha aj v kuchyni. 29.4.1993 oslavuje životné jubileum 50 rokov Marta Ivanová. Žiaci sa zapájali do

Školský rok 1993/1994: 189 žiakov, 8 ročníkov

riaditeľ školy: ELENA ZIMOVIANOVÁ

zástupca riaditeľa: J. TOMAŠKOVIČOVÁ

Do školy prichádza pán učiteľ PhDr. Smrek. 9. júla 1994 sa vydáva riaditeľka školy Elena Zimovianová a mení si meno na Strungová. V tomto roku p. riaditeľka

nakupuje nábytok do jednej z tried, rieši havarijný stav radiátorov, upravuje školský dvor a ihrisko a premiestňuje žiacku knižnicu do učiteľskej.

Školský rok 1994/1995: 193 žiakov, 8 ročníkov, 8 učiteľov + vedenie školy

riaditeľ školy: ELENA STRUNGOVÁ

zástupca riaditeľa: JUSTÍNA TOMAŠKOVIČOVÁ

Učiteľia: Mgr. M. Neupauerová, p. Anna Hrušovská, Mgr. V. Augustiňáková, Mgr. E. Dobšínská, Mgr. V. Krišandová, Mgr. M. Ivanová, PhDr. J. Smrek, Mgr. Hartlová.

Riaditeľka školy 1. mája 1995 slávi svoje 50. narodeniny. Nastupuje Ján Hrušovský, ktorý dodnes pracuje v škole ako školník a kurič. Upratuje aj p. Margita Rerková, ktorá 27.11.1994 oslávila svoje 60. narodeniny a v apríli 1995 odišla do dôchodku. 21.6.1995 odchádza do dôchodku p. Eva Hodorovská. V ŠD pracuje B. Mikulová a R. Kuzlová.

Školský rok 1995/1996: 186 žiakov, 8 ročníkov, 8 učiteľov + vedenie školy + 2 vychovávateľky, 6 nepedagogických pracovníkov

riaditeľ školy: ELENA STRUNGOVÁ

zástupca riaditeľa: J. TOMAŠKOVIČOVÁ

Nastupuje učiteľka Mgr. Valéria Krišandová, ktorá pracovala v škole do r. 2009. 22.10.1995 oslávila 50. narodeniny kuchárka školy Magda Hrušovská. 8. apríla 1996 oslávil 70. narodeniny pán prodekan Ján

Butkay. Od 8.1.1996 bola p. Justína Tomaškovičová poverená zastupovaním riaditeľa školy počas PNS. 21.6.1996 odišla zo školy riaditeľka školy Elena Strungová, ktorá bola vo funkcii riaditeľky 6 rokov - od januára 1991. V roku 1996 odišla do dôchodku p. uč. Anna Hrušovská, ktorá pôsobila v škole od roku 1966. P. Puchalová, ktorá je na MD, zastupuje p. uč. Tompoš.

1. júla 1996 bol menovaný nový riaditeľ školy – JÁN KUČINSKÝ. Vo funkcii pôsobil 7 rokov (do 25.8.2003).

Školský rok 1996/1997: 177 žiakov, 85/92, 8 ročníkov, 9 učiteľov + vedenie školy + 2 vychovávateľky, 6 nepedagogických pracovníkov

riaditeľ školy: JÁN KUČINSKÝ

zástupca riaditeľa: J. TOMAŠKOVIČOVÁ

Nastupuje p. učiteľka Zuzana Kamenická. V tomto roku sa maľovala škola, bol založený školský pozemok, vysadených bolo okolo 100 sadeníc v areáli školy, žiaci sa v rámci spolupráce s Urbariátom zúčastnili

na zalesňovaní. V zime bola pri škole vybudovaná ľadová plocha. 6.2.1997 vo veku 71 rokov zomrel Vsdp. Ján Butkay, prodekan. 27.6.1997 odišla do dôchodku zástupkyňa školy Justína Tomaškovičová. Od r. 1966 pracovala ako uč. 1. – 4. ročníka.

Školský rok 1997/1998: 175 žiakov, 8 ročníkov, 9 učiteľov + vedenie školy + 1 vychovávateľka, 6 nepedagogických pracovníkov

riaditeľ školy: JÁN KUČINSKÝ

zástupca riaditeľa: Mgr. MAGDALÉNA NEUPAUEROVÁ

Do školy nastúpila učiteľka Ing. Adriana Filipová, ktorá sa v októbri vydala. 16.9.1997 oslávila 50. narodeniny p. uč. Augustiňáková a 13.12.1997 vedúca ŠJ p. Korkosová. Úspechy v škole dosahujú najmä vychovávateľky, ktoré zapájajú žiakov do výtvarných súťaží, uverejňujú ich práce v detských časopisoch.

Dobré výsledky dosahuje naďalej požiarnický krúžok.

Školský rok 1998/1999: 178 žiakov, 8 ročníkov, 9 učiteľov + vedenie školy + 1 vychovávateľka, 6 nepedagogických pracovníkov

riaditeľ školy: JÁN KUČINSKÝ

zástupca riaditeľa: Mgr. MAGDALÉNA NEUPAUEROVÁ

29.10.1998 bola škola ocenená Okresnou radou asociácie športu pohárom a diplomom za III. miesto v súťaži Škola roka. 13.4.1999 oslávila 50. narodeniny vychovávateľka p. Božena Mikulová. Zo školy odišla učiteľka Elena Hartlová.

Veľmi dobré výsledky sú naďalej dosahované vo výtvarných súťažiach, ale aj v súťaži Na bicykli bezpečne. Aktivita v škole klesá. Do záujmovej činnosti zapájajú žiakov len dve vyučujúce.

Školský rok 1999/2000: 185 žiakov, 9 ročníkov, 11 učiteľov + vedenie školy + 1 vychovávateľka, 6 nepedagogických pracovníkov

riaditeľ školy: JÁN KUČINSKÝ

zástupca riaditeľa: Mgr. MAGDALÉNA NEUPAUEROVÁ

Nastúpila p. uč. Mgr. Anna Svobodová, uč. náboženskej výchovy Mária Žukovská a p. uč. Mgr. Ľudmila Mrovčáková, ktorá sa v priebehu šk. roka vydala a zmenila meno na Lazorová. V roku 2000 odišla do dôchodku po 36 odpracovaných rokoch p. uč. Marta Ivanová. V našej škole pracovala od r. 1970.

Veľmi dobré výsledky sú naďalej dosahované vo výtvarných súťažiach. V súťaži o najkrajšiu vianočnú výzdobu získali deti a vychovávateľky školy p. Mikulová a p. Kuzlová víkendový pobyt v rakúskych Alpách. V škole pracuje 7 krúžkov.

V Spišskom denníku vychádza článok, ktorý informuje o chlade v budove ZŠ počas zimy. Obec je už 3 roky splynofikovaná, no v škole sa stále kúri uhlím.

Školský rok 2000/2001: 173 žiakov, 9 ročníkov, 11 učiteľov + vedenie školy + 1 vychovávateľka, 6 nepedagogických pracovníkov

V koncoročnej správe sa uvádza, že pokles počtu žiakov je zapríčinený odchodom žiakov do škôl v meste buď bez udania dôvodu, alebo ako dôvod rodičia uvádzajú chlad v triedach a to, že škola nemá telocvičňu.

riaditeľ školy: JÁN KUČINSKÝ

zástupca riaditeľa: Mgr. MAGDALÉNA NEUPAUEROVÁ

Po p. Magde Hrušovskej, ktorá odišla do dôchodku, nastupuje nová kuchárka Jarmila Adamcová. Do dôchodku odišla po 35 odpracovaných rokoch p. uč. Viera Augustiňáková, ktorá na našej škole pôsobila od roku 1972. V tomto roku bola škola napojená na obecný vodovod, pričom náklady znášala

obec. V spolupráci s obcou a so ZRPŠ boli opravené sociálne zariadenia školy, ošetrovaná bola školská záhrada, uskutočnil sa výrez stromov a vysadené boli stromčeky v areáli školy.

Školský rok 2001/2002: 147 žiakov, 66/81, 9 ročníkov, 11 učiteľov + vedenie školy + 1 vychovávateľka, 6 nepedagogických pracovníkov

riaditeľ školy: JÁN KUČINSKÝ

zástupca riaditeľa: Mgr. MAGDALÉNA NEUPAUEROVÁ

Personálne zmeny v škole: nastúpila učiteľka Zuzana Kamenická, 4. roč. vyučuje Mgr. Agáta Bigošová, matematiku Mgr. Toporcerová Ľudmila, nemecký jazyk Mgr. Jana Kalafutová, náboženskú výchovu Mgr. Božena Nemčíková. Mgr. Filipová Mária zastupovala p. Krišandovú, ktorá bola na MD. 15.3.2002 oslávila svoje 50. narodeniny pani upratovačka Jožka Tarasová.

Škola je splynofikovaná a v októbri 2001 sa začína v budove školy kúriť plynom.

Výber z publikácie o histórii základného školstva v Harichovciach, ktorá bola vydaná pri príležitosti 50. výročia dobudovania a odovzdania do užívania novej budovy školy. Naším cieľom bolo začať so zhromažďovaním údajov o školstve v Harichovciach, aby sme poznali svoju minulosť a zároveň predstaviť verejnosti školu tak, ako vyzerá a čo ponúka dnes. Informácie o školstve v obci sme čerpali z kroník, z ktorých sme ich prevzali v pôvodnom znení tak, ako boli napísané, z rozprávania občanov a z hodnotiacich správ školy. Fotografie sme získali od bývalých učiteľov, občanov a žiakov školy. Nerobíme si nárok, že sme obsiahli všetky informácie, ale veríme, že publikácia poteší a prispeje k väčšej informovanosti o škole a zároveň vyburcuje všetkých, ktorí majú podrobnejšie alebo presnejšie informácie z histórie školy, aby nám ich poskytli, a tak budeme môcť publikáciu postupne doplniť a nechať odkaz pre budúce generácie. Doplnujúce informácie môžete posielat' na adresu skola@zsharichovce.edu.sk.